

1.1. Digitalna pismenost

U staroj Grčkoj najveća je uvreda bila nekome reći da je nepismen. Danas svi znamo čitati i pisati. Znači li danas pismenost više od čitanja i pisanja?

Informacije su svugdje oko nas. Javljaju se novi mediji kojima prenosimo informacije. U suvremenome svijetu trebamo znati pronaći informaciju, prepoznati informaciju koja može riješiti problem, vrednovati i organizirati informacije te ih učinkovito rabiti. Ako smo sve to sposobni učiniti, onda možemo reći da smo informacijski pismeni.

Danas se spominje i **digitalna pismenost**. Ona se odnosi na sposobnost čitanja i razumijevanja hiperteksta ili multimedijjskih tekstova, a uključuje razumijevanje slika, zvukova i teksta. Govorimo o informacijama dostupnima putem interneta te o digitaliziranoj građi koja je, primjerice, dostupna u knjižnicama. Konkretno vještine obuhvaćene tim terminom uključuju donošenje suda o *online* izvorima, pretraživanje interneta, upravljanje multimedijjskom građom, komuniciranje putem mreže. Za razliku od digitalne pismenosti, **informacijska pismenost** podrazumijeva cjelokupan svijet informacija, obuhvaćajući i one u tiskanome obliku. Stoga je ona širi pojam od digitalne pismenosti jer sve informacije još nisu u elektroničkome obliku, a opseg dostupnoga digitalnog sadržaja skroman je u odnosu na količinu tiskanih izvora.

Promotri fotografije na radnome listu, petznet.HR/Modul4/poveznice, imenuj izvor informacija i odredi koji izvori informacija pripadaju svijetu digitalne pismenosti. Utvrdi razlike u načinu prenošenja informacija suprotstavljenih izvora.

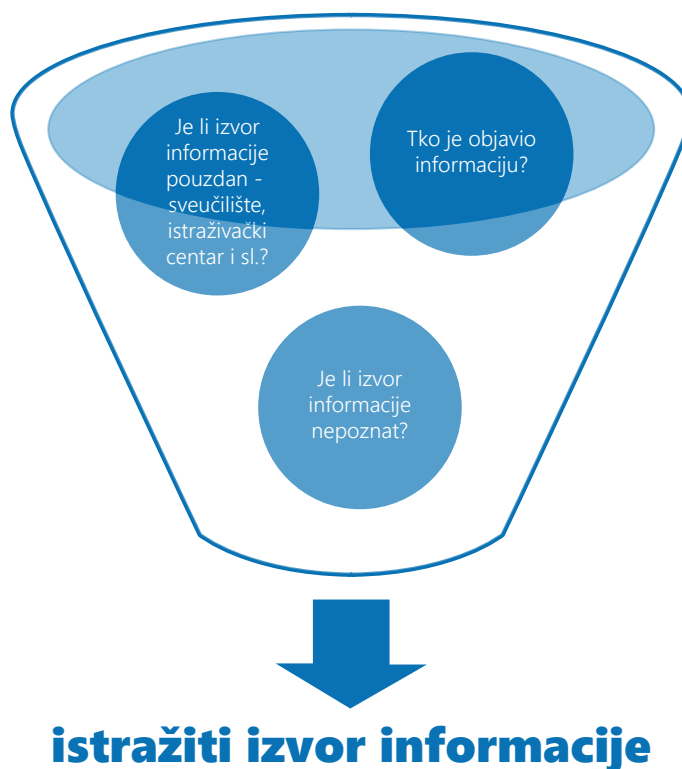
1.1. Digitalna pismenost

Pogledaj video *Pravilo triju izvora*, petzamet.HR/Modul4/poveznice, koji nam daje smjernice za procjenjivanje vjerodostojnosti mrežnih stranica i *online* izvora informacija. Tijekom gledanja valja obratiti pozornost na upute o povjerljivosti mrežnih stranica te sastaviti svoju listu kriterija za određivanje vjerodostojnosti mrežne stranice.

Internet nam omogućava pronalaženje informacija iz svih područja života. Ali, ako je što objavljeno na internetu, ne znači nužno da je i istinito.

Kao što kritički promatramo svijet oko sebe, kritični moramo biti i prema informacijama objavljenima na internetu. Biti kritičan ne znači negirati nešto. Biti kritičan znači provjeriti informaciju koju smo dobili. Valja se pitati: Koja je svrha ili cilj objavljene informacije? Što autori informacija žele da povjerujemo? Koje pojedinosti i činjenice nedostaju, a bitne su za predmet o kojemu se piše?

1.1. Digitalna pismenost

Prouči značenje domena na radnome listu *Domene*, petzanet.hr/Modul4/poveznice. Posjećuješ li neke stranice s navedenim domenama?

Na internetu izraz *domena* znači područje označeno nekim zajedničkim imenom, odnosno skup dostupnih informacija istoga tipa i vrste. Vaše ime domene vaša je adresa na internetu.

Domene okupljaju u grupe prema posebnim kriterijima slične stranice. Kad tragamo za određenim podacima, provjerimo domenu i tako utvrdimo je li izvor odgovarajući za naše istraživanje. Tražimo li npr. podatke za domaći rad, referat ili slično, tražit ćemo obrazovne sadržaje pod domenom .edu.

Ponovimo

Kojim se vrstama izvora informacija najčešće koristiš?

Koje informacije tražiš na internetu?

Kako se koristiš informacijama pronađenima na internetu?

Dodatne aktivnosti

Sastavi listu svojih omiljenih filmova. Odaberi najdraži. Razmisli o značajkama filma zbog kojih misliš da je taj film dobar i kvalitetan. Što si pronašao u filmu što te zadovoljilo? Zbog čega bi taj film preporučio drugima? Čime bi svoje tvrdnje potkrijepio?

Na internetu pronađi kritike o tome filmu i usporedi ih sa svojim razmišljanjima. Jesu li tvrdnje u tim kritikama potkrijepljene dokazima ili nas autor želi samo uvjeriti u svoje stajalište bez navođenja dokaza.